

Υπόμνημα:

Αναγκαίες άμεσες παρεμβάσεις στο επίπεδο αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής , με σκοπό την αποτελεσματικότερη προστασία των Δασών από τις πυρκαγιές

Αθήνα, Νοέμβριος 2009

Πλαίσιο:

Το σύστημα δασοπροστασίας της χώρας μας παρουσιάζεται σήμερα εξαιρετικά αδύναμο σε σειρά πεδίων που αφορούν μεταξύ άλλων τη νομική θωράκιση των δασών, τη λειτουργία των αρμόδιων υπηρεσιών, τη διαθέσιμη τεχνογνωσία, την εισδοχή προτεραιοτήτων σχετικών με τη βιοποικιλότητα, κ.ο.κ. Ειδικότερα σε ότι αφορά τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, εντοπίζονται σημαντικά ζητήματα σε ότι αφορά την αναδιάρθρωση και ενδυνάμωση της Δασικής Υπηρεσίας, την νομική θωράκιση των δασών, τη συνύφανση της δασικής διαχείρισης και των πολιτικών προστασίας της βιοποικιλότητας και αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και την ένταξη της δασοπροστασίας στο ευρύτερο εθνικό σύστημα προστασίας του περιβάλλοντος και χωροταξικού σχεδιασμού.

Το WWF Ελλάς έχει σε πολλές περιστάσεις υποδείξει αναγκαίες παρεμβάσεις για την ολοκληρωμένη προστασία των δασικών οικοσυστημάτων της χώρας, ενώ με ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα των δασικών πυρκαγιών κατέθεσε το 2008 την Ολοκληρωμένη πρόταση «Ένα Βιώσιμο Μέλλον για τα Δάση της Ελλάδας». Συνεπώς συνεργάστηκε συχνά με άλλους φορείς και εξειδικευμένους επιστήμονες για την περαιτέρω διατύπωση λεπτομερέστερων θέσεων και την προώθηση σχετικών προτάσεων.

Στο κείμενο που ακολουθεί, περιγράφονται συνοπτικά τα καίρια σημεία από τις σχετικές θέσεις που πρεσβεύει η οργάνωση σε ότι αφορά το ζήτημα της πρόληψης και αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, ως επιμέρους θέματος του ευρύτερου ζητήματος της δασοπροστασίας.

Αναγκαίες οριζόντιες παρεμβάσεις

Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν ένα μείζον οικολογικό ζήτημα κυρίως στο μέτρο όπου δεν περιφρουρούνται επαρκώς οι υπάρχουσες χρήσεις της γης και όπου άρα οι καμένες εκτάσεις παραμένουν ευάλωτες προς πιέσεις μετατροπής της χρήσης τους και υποσκάπτεται η δυνατότητα αποκατάστασης της οικολογικής ισορροπίας. Όλα τα γνωστά οριζόντια μέτρα που αφορούν στη νομική θωράκιση των δασών, είναι σχετικά και προς το ζήτημα των πυρκαγιών. Μεταξύ αυτών, άμεσης προτεραιότητας θεωρούνται τα ακόλουθα:

- Άμεση προώθηση της **κατάρτισης και κύρωσης των δασικών χαρτών και σύνταξης του δασολογίου**, μέσα από τις αναγκαίες παρεμβάσεις σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, αλλά και μέσα από την αναγκαία ενδυνάμωση της δασικής υπηρεσίας, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο απρόσκοπτος έλεγχος και κύρωση των χαρτών και η διαχείριση των ενστάσεων.
- Κατά προτεραιότητα **σύνταξη δασικών χαρτών για πυρόπληκτες περιοχές**, στα πρότυπα του σχεδίου νόμου που έχει ήδη παρουσιασθεί από το Υπουργείο
- Ανανέωση των **προδιαγραφών των διαχειριστικών σχεδίων** των δασών, διαδικασία για την οποία υπάρχουν ήδη κατατεθειμένες εξαιρετικές εισηγήσεις από το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών του ΕΘΙΑΓΕ, η υιοθέτηση των οποίων φαίνεται να αντιμετωπίζει σημαντικά προσχώματα.
- **Καθετοποίηση δασικής υπηρεσίας** με την εκ νέου απευθείας υπαγωγή των κατά τόπους Δ/νσεων Δασών και δασαρχείων στην κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου

Παρεμβάσεις στο επίπεδο της πρόληψης και της προκατασταλτικής προετοιμασίας

- Αύξηση του **προσωπικού της δασικής υπηρεσίας**, με προτεραιότητα στο επίπεδο των δασοφυλάκων στις τάξεις των οποίων μπορούν να ενταχθεί και μέρος του προσωπικού της αγροφυλακής.
- Ενδυνάμωση των **μέσων** που έχει στη διάθεσή της η δασική υπηρεσία, με την προμήθεια σύγχρονων τεχνολογικών συστημάτων επόπτευσης (ΓΠΣ, Τηλεπισκόπηση) και σταδιακή ανανέωση του εξοπλισμού μετακίνησης και καταγραφών στο πεδίο.

- Σημαντική **αύξηση των πόρων** που διατίθενται στη δασική υπηρεσία για έργα διαχείρισης και πρόληψης πυρκαγιών
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στην **κατανομή των πόρων της ΓΠΠ προς τους ΟΤΑ** στη βάση ενός συστήματος σχεδιασμού των αναγκαίων έργων πρόληψης του οποίου θα επιστατεί από κοινού το ΠΣ και η Δασική Υπηρεσία. Υποχρεωτική υποβολή σχετικών αναφορών πεπραγμένων από τους ΟΤΑ και δημοσιοποίηση όλων των σχετικών στοιχείων.
- Διαμόρφωση από τις αρμόδιες δασικές αρχές **σχεδίων αντιμετώπισης πυρκαγιών** με ιδιαίτερη αναφορά σε σενάρια και τρόπους αντιμετώπισης, σε στενή συνεργασία με το ΠΣ και σε συντονισμό με την ΓΠΠ και τους ΟΤΑ
- Διοργάνωση **τακτικών κοινών ασκήσεων** μεταξύ ΠΣ, Δασικών Υπηρεσιών και εθελοντικών ομάδων.
- Αξιοποίηση του στελεχιακού δυναμικού της δασικής υπηρεσίας για την **επιμόρφωση των στελεχών του ΠΣ**, τόσο πάνω στα ευρύτερα ζητήματα της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, όσο και σε τοπικό επίπεδο στα θέματα που αφορούν τα κατά τόπους δασικά οικοσυστήματα

Παρεμβάσεις στο επίπεδο της καταστολής

- Μέριμνα για **συμμετοχή στελεχών της δασικής υπηρεσίας στα κέντρα συντονισμού** του ΠΣ με στόχο την ορθή εκτίμηση του κινδύνου κάθε νέας πυρκαγιάς και τον καλύτερο συντονισμό των δυνάμεων.
- **Οργάνωση συστήματος συντονισμού** μεταξύ δασικών υπηρεσιών και ΠΣ κατά την καταστολή, με στόχο τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των δυνάμεων καταστολής, την υποστήριξη της βέλτιστης διασποράς των δυνάμεων του ΠΣ στον χώρο και την ορθή καθοδήγηση των ενεργειών των επίγειων δυνάμεων.

Πληροφορίες:

Κωνσταντίνος Λιαρίκος, Υπεύθυνος Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων WWF Ελλάς,
210-3314893, 6982471720, c.liarikos@wwf.gr